

Aan het woord... Jeroen van Herk

Even voorstellen ...

Ik ben Jeroen van Herk en werkzaam als landschapsecoloog. Ik ben getrouwd en heb twee mooie dochters waar ik erg blij mee ben. Ik houd mij bezig met water-, natuur- en klimaatadaptatieprojecten; dit zijn altijd projecten met daarin een combinatie van inhoud en proces. Naast oog voor de inhoud is het belangrijk na te denken over het proces en de volgende stap. *Hoe krijg je dingen in beweging?* Nieuwe zaken in gang zetten en zodoende de toekomst mede vorm geven is wat me inspireert.

Hoewel ik niet uit Noord-Nederland kom, ben ik altijd geraakt door het Waddengebied. Door de grote van het systeem en getijdestromen. De grote systemen en natuurlijke krachten die er aan de randen van de Wadden zijn, hebben mij altijd geïmponeerd.

Hoe ben je met Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW) in contact gekomen?

Bij het project vismigratierivier op de Afsluitdijk was ik als adviseur van de Waddenvereniging betrokken. PRW was belangrijk bij de ontwikkeling van het initiatief tot een project en zodoende ben ik via Hein Sas en Wim Schoorlemmer met PRW in contact gekomen. Later is de Provincie Fryslân het project gaan leiden.

Buiten de gebaande paden met Manifest Lauwerskust

De laatste jaren heb ik veel gewerkt aan het Manifest Lauwerskust. Een positief beeld op natuur, landbouw, recreatie en de regionale economie van het gebied rond het Lauwersmeer. Het manifest streeft er naar de identiteit als kustgebied te herstellen en samen te werken aan de toekomst. Samen met Bas Bijl van de Waddenvereniging hebben we met vijf ondernemers uit het gebied een toekomstschets gemaakt. In onze aanpak zijn we bewust begonnen met betrokken ondernemers en bewoners. Om goed van hen te horen waar hun zorgen en ambities liggen. Vervolgens hebben we samen een beeld van de toekomst gecreëerd.

Waar werk je op het moment aan?

Momenteel werk ik aan projecten aan de randen van het Wad. Mijn werkzaamheden spelen zich af bij de Noord-Nederlandse Waddenkust: Noord-Holland, Friesland en Groningen. Ik werk samen met ministeries, provincies, waterschappen, natuurorganisaties en ondernemers uit het gebied. Aandachtsgebieden hierbij zijn natuur, landbouw en klimaatadaptatie, waarbij steeds aandacht is voor de verbinding tussen de Waddenzee en de vaste wal.

Recent heb ik bijvoorbeeld het Wetterskip Fryslan, Rijkwaterstaat en het It Fryske Gea qua proces en inhoud ondersteund bij de ontwikkeling van de 'Ecologische kansen voor de Dijkversterking Koehool – Lauwersmeer- in samenwerking met andere PRW collega's en Witteveen en Bos. Hier moet 50 km Waddendijk worden versterkt en de partijen willen dit heel graag *echt integraal* doen, met meerwaarde voor natuur, recreatie, landschap en landbouw. Ik heb hiervoor een aantal werksessies met een brede groep partijen begeleid. Dit heeft bijdragen tot een breed omarmde aanpak voor de dijkversterking.

De Climate Adaptation Week in januari 2021

Een evenement waar ik momenteel naar uitkijk is de Climate Adaptation Week die van 19 tot en met 25 januari 2021 in Nederland gehouden wordt. De basis om hieraan invulling te geven is de 'Global Commission on Adaptation' die gezamenlijk streeft naar een wereldwijde aanpak van klimaatadaptatie. We moeten een transitie maken van fossiele brandstof naar duurzame energie, maar daarnaast moeten we óók aan de slag met klimaatadaptatie.

De klimaatverandering die aan de gang is zorgt voor een stijgende temperatuur, een stijgende zeespiegel en toename van de verzilting waardoor er in laaggelegen kustgebieden actie nodig is.

De Climate Adaptation Week wordt op twee plaatsen georganiseerd, namelijk in Groningen en in Rotterdam. Waarbij in Groningen de focus ligt op de thema's de kustzone en het landelijk gebied, en in Rotterdam op het thema de stad. De gemeente Groningen is trekker van het project in Groningen en werkt hierbij aan bewustwording van klimaatverandering. Bijvoorbeeld door het project: tegels eruit, plant erin! Waarin tuineigenaren worden gestimuleerd om meer groen in hun tuin te plaatsen. PRW is partner van de Climate Adaptation Week en we zetten in op het betrekken van de gehele Noord-Nederlandse Waddenkust.

Langs de kust zijn er dijken nodig die goed voorbereid zijn op de zeespiegelstijging, zoals de dubbele dijken bij de Eems Dollard. PRW ondersteunt dit pionierswerk en heeft geholpen om hier echt een project van te maken. En ten aanzien van verzilting hebben we een studie laten uitvoeren naar de toekomstige ontwikkelingen; en hebben we samen met agrariërs rond het Lauwersmeer een ambitieuze aanpak ontwikkeld om sterk in te zetten op het vasthouden van regenwater en te gaan experimenteren met zouttolerante teelten.

Uitwisselen van nieuwe concepten

Wereldwijd worden andere concepten ontwikkeld, waardoor het interessant is om van ieders project te leren en waar mogelijk best practices uit te wisselen. Het is een ontzettende kans voor heel Noord-Nederland om, op een nationaal en internationaal podium, te laten zien wat zich in het Waddengebied al afspeelt op het gebied van klimaatadaptatie. Vismigratierivier, Holwerd aan zee en de dubbele dijken bij Eems Dollar zijn hierbij interessante praktijkvoorbeelden. Vanuit PRW nemen we hierin een rol als uitdager en aanjager.

Oproep tot aanhaken bij de Climate Adaptation Week

Ik wil graag een oproep doen aan alle partijen om bij de Climate Adaptation Week aan te sluiten en er samen een succesvolle week met interessante nieuwe initiatieven van te maken. Hierbij bedoel ik zeker niet alleen overheden maar ook kennispartijen, ondernemers, maatschappelijke organisaties en financiële partijen. Om klimaatadaptatiedoelen te bereiken is iedereen nodig en moeten we gezamenlijk de schouders eronder zetten. Voor een veilige en leefbare Waddenkust.